

Sygn. akt VII U 697/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wiesława Szulczewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Busz

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2018 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy W. P. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. P. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 10 stycznia 2018r. nr znak: ENS/20/010265631

o d d a l a o d w o ł a n i e.

SSO Wiesława Szulczewska

Sygn. akt: VII U 697/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 stycznia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu W. P. (1) prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu świadczenia pracy w szczególnych warunkach, z uwagi na brak spełnienia przesłanek warunkujących nabycie prawa do dochodzonego świadczenia.- tj. nielegitymowanie się przez ubezpieczonego wymaganym przepisami prawa 15 - letnim stażem pracy w szczególnych warunkach oraz brak wymaganego 25 - letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Do stażu pracy w szczególnych warunkach pozwany nie uwzględnił następujących okresów zatrudnienia: od 3 listopada 1979 r. do 27 lipca 1988 r. oraz 28 lipca 1988 r. do 31 lipca 1988 r., 29 stycznia 1989 r. do 7 lutego 1989 r. Na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił jedynie 24 lata, 10 miesięcy i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł ubezpieczony, który zaskarżając decyzję w całości wniósł o jej zmianę oraz przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że pozwany organ niesłusznie nie zaliczył ubezpieczonemu pracy w warunkach szczególnych w Zarządzie (...) od 3 listopada 1979 r. do 27 lipca 1988 r. oraz pracy na gospodarstwie rodziców po ukończeniu szkoły podstawowej w którym pracował przed 16 rokiem życia.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zaprezentowaną w treści zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. P. (1), urodzony w dniu (...), w dniu 22 grudnia 2017 r. złożył w organie rentowym wniosek o prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Odwołujący się nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, a w dniu 25 grudnia 2017 r. ukończył wymagany przepisami prawa wiek 60 lat.

W toku postępowania przed organem rentowym na dzień 01 stycznia 1999 r. wnioskodawca udowodnił 24 lata, 10 miesięcy i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 9 lat 9 miesięcy i 25 dni stażu pracy w warunkach szczególnych.

Okoliczności bezsporne, vide: akta emerytalne: wniosek ubezpieczonego – k. 1-3, karta przebiegu zatrudnienia – k. 18, decyzja pozwanego z dnia 18 kwietnia 2016 r. – k. 19.

Ubezpieczony 27 maja 1973 r. ukończył szkołę podstawową w Przodkowie.

Ubezpieczony pracował na gospodarstwie rolnym rodziców od 25 grudnia 1973 r. do 2 listopada 1979 r.

W okresach od 28 lipca 1988 r. do 31 lipca 1988 r. oraz od 29 stycznia 1989 r. do 7 lutego 1989 r. ubezpieczony nie był objęty obowiązkiem ubezpieczenia rolniczego jako domownik.

W okresie od 3 listopada 1979 r. do 27 lipca 1988 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Straży Pożarnej w G. na stanowisku przodownika roty, w pełnym wymiarze czasu pracy. Stosunek pracy wygasł w wyniku porozumienia stron.

W okresie od 1 sierpnia 1988 r. do 28 stycznia 1989 r. ubezpieczony pracował w Przedsiębiorstwie Usług (...) w G. na stanowisku marynarza.

W okresie od 8 lutego 1989 r. do 31 lipca 2001 r. ubezpieczony pracował na stanowisku rybaka przetwórstwa, świadcząc pracę w warunkach szczególnych.

Dowód, vide: akta emerytalne: świadectwo ukończenia szkoły podstawowej – k. 14, notatka kolegiarna – k. 17, informacja o okresach składkowych i nieskładkowych – k. 16, zaświadczenie z KRUS – k. 9, świadectwo pracy z 27 lipca 1988 r. – k. 11, świadectwo pracy z 26 marca 2004 r. – k. 12, świadectwo pracy z 31 stycznia 1989 r. – k. 13, świadectwo pracy z dnia 31 lipca 2001 r. – k. 14, świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych – k. 15.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz aktach pozwanego organu rentowego, których autentyczność i wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Sąd również nie znalazł podstaw by odmówić im wiarygodności z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jako niezasadne nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca nie legitymuje się wymaganim 15 - letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, a także wymaganim 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym co sprawia, że stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury należało uznać za słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2016, 887 j.t. dalej: ustawa emerytalna), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki na dzień 01 stycznia 1999 r. :

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli na dzień 1 stycznia 1999 r. spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Bezspornym jest, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 24 lat 10 miesięcy i 27 dni, nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, a w dniu 25 grudnia 2017 r. ukończył wymagany prawem wiek 60 lat, okres pracy w warunkach szczególnych uznany przez organ wyniósł 9 lat 9 miesięcy i 25 dni.

W ocenie Sądu wynik przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego nie daje podstaw do uznania, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym przez prawo 15- letnim okresem pracy w warunkach szczególnych oraz 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Na podstawie zaferowanych w sprawie dowodów ubezpieczony zdołał wykazać, że podczas zatrudnienia w (...) Straży Pożarnej w G. świadczył pracę w warunkach szczególnych. W świadectwie pracy z dnia 26 marca 2004 r. (k. 12) wskazane jest bowiem, że ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w oparciu o wykaz A dział XIV poz. 23 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr. 8, poz. 43 ze zm.) oraz wykaz A dział XIV poz. 23 pkt 1 zarządzenia nr 24 Kierownika Urzędu Gospodarki Morskiej z dnia 15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu gospodarki morskiej (Dz. Urz. Urzędu Gospodarki Morskiej nr 3, poz. 26). Powołane pozycje rozporządzenia i zarządzenia obejmują ogólnie określone „prace funkcjonariuszy pożarnictwa”. Mimo braku wątpliwości co do świadczenia przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych jako funkcjonariusz pożarnictwa, to nie było to

jednakże wystarczającą podstawą do doliczenia ubezpieczonemu powyższego okresu do okresu pracy w warunkach szczególnych.

Jak wskazuje bowiem § 9 ust. 1 i 2 powołanego rozporządzenia, funkcjonariusz pożarnictwa nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący:

a) 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn albo

b) 50 lat dla kobiet i 55 lat dla mężczyzn, jeżeli komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia orzekła trwałą jego niezdolność do pełnienia służby w jednostkach ochrony przeciwpożarowej,

2) wiek emerytalny osiągnął w czasie pełnienia służby albo w czasie zatrudnienia wykonywanego po zwolnieniu z tej służby,

3) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat służby w jednostkach ochrony przeciwpożarowej przy wykonywaniu czynności o charakterze operacyjno-technicznym (ust. 1).

Warunek określony w ust. 1 pkt 2 nie jest wymagany, jeżeli funkcjonariusz pożarnictwa został zwolniony ze służby lub z pracy, którą wykonywał po zwolnieniu ze służby w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, z powodu inwalidztwa (ust. 2).

Z uwagi na zatrudnienie ubezpieczonego na stanowisku przodownika roty przez okres 8 lat, 8 miesięcy i 25 dni, a nie jak wymaga tego § 9.1 pdpkt.3 rozporządzenia RM przez co najmniej 15 lat nie nabył on uprawnień do wcześniejszej emerytury jako funkcjonariusz pożarnictwa.

A rozporządzenie RM nie przewiduje łączenia prac wymienionych w § 9- 15 z pracami wymienionymi w wykazie A, stanowiącymi załącznik do tego rozporządzenia.

Powyższa wykładnia wynika także z jednolitego stanowiska judykatury. Jak zasadnie wskazał Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 12 sierpnia 2015 r. sygn. akt III AUa 333/15 „o niedopuszczalności wliczania do okresów pracy w szczególnym charakterze, od których zależy prawo do emerytury w obniżonym wieku, jakichkolwiek innych kwalifikowanych okresów zatrudnienia przemawia także systematyka rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. Przepisy określające zasady nabywania prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze zgrupowane są w § 9-15. Żaden z tych przepisów nie przewiduje możliwości uwzględniania przy ocenie prawa do świadczenia emerytalnego innych, poza ściśle wskazanymi w ich treści, kwalifikowanych okresów pracy. Brak jest zatem podstaw do zaliczania do okresów pracy w szczególnym charakterze wskazanych w tych przepisach okresów pracy w szczególnych warunkach oraz innych okresów pracy w szczególnym charakterze.”

Następnie należało odnieść się do zagadnienia okresów składkowych i nieskładkowych ubezpieczonego. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej - przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. jako okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia. Ze zgromadzonej dokumentacji bezspornie wynika, że ubezpieczony świadczył pracę w gospodarstwie rolnym swoich rodziców, jednak ustawa emerytalna pozwala na zaliczenie do stażu pracy, pracy świadczonej po ukończeniu 16 roku życia, w przypadku ubezpieczonego jest to więc okres od grudnia 1973 r. do 2 listopada 1979 r. (k. 17 i 18 akt emerytalnych). Z przedłożonego przez KRUS Oddział (...) G., placówka terenowa w K. zaświadczenia wynika, że w kwestionowanych okresach tj. od 28 lipca 1988 r. do 31 lipca 1988 r. oraz od 29 stycznia 1989 r. do 7 lutego 1989 r. W. P. (1) nie był ubezpieczony bądź zwolniony od ubezpieczenia społecznego rolników jako domownik (k. 9 akt emerytalnych). Tym samym, okresów powyższych nie można było włączyć do sumy okresów stażowych ubezpieczonego, bo od 1.01.1983 r. rolnicy i ich domownicy podlegali już obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu.

Ubezpieczony nie wykazał ani 15 lat pracy w szczególnych warunkach , ani 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 01.01.1999 r.

Z tego powodu Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami oddalił odwołanie ubezpieczonego W. P. (2).

SSO Wiesława Szulczewska